

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne žalobcu **S. K.**, bývajúceho v Ž., zastúpeného JUDr. Mariánom Kuckom, advokátom so sídlom v Žiline, Národná 7, proti žalovanému **Mobis Slovakia, s.r.o.**, so sídlom v Gbeľanoch, MOBIS ulica 1, IČO: 35 876 557, zastúpenému JUDr. Martou Wertlenovou, advokátkou so sídlom Žilina, Predmestská č. 8537/2 B, **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 18 C 71/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 10. januára 2013, sp.zn. 8 Co 217/2012 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 10. januára 2013, sp.zn. 8 Co 217/2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 10. februára 2012, č.k. 18 C 71/2010-206 v spojení s doplniacím rozsudkom z 22. marca 2012, č.k. 18 C 71/2010-236 žalobný návrh zamietol v celom rozsahu. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť trovy konania žalovanému vo výške 925,93 € titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalovaného JUDr. Marty Wertlenovej, advokátky so sídlom Sad SNP 6, Žilina, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť trovy štátu Slovenskej republiky vo výške 81,04 € na účet Okresného súdu Žilina, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovanému náhradu trov konania za účasť na pojednávaní 22. marca 2012 nepriznal. Konštatoval, že predmetom konania je neplatnosť výpovede z pracovného pomeru z 30. novembra 2009. Z predloženej pracovnej zmluvy mal zistené, že žalobca ako zamestnanec a žalovaný ako zamestnávateľ uzavreli 19. decembra 2005 pracovnú zmluvu na dobu určitú na jeden rok so skúšobnou dobou tri mesiace. Dodatkom č. 1 k pracovnej zmluve uzatvoreným 18. decembra 2006 bola zmenená doba určitá na dobu

neurčitú. Žalovaný listom z 30. novembra 2009 dal žalobcovi výpoveď v zmysle § 63 ods.1 písm. b/ Zákonníka práce na základe vykonaných organizačných zmien a zmeny organizačnej štruktúry oddelenia Administratíva, nakoľko sa stal nadbytočným. Súd prvého stupňa v prvom rade skúmal splnenie hmotnoprávnych podmienok výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. V tejto súvislosti mal za preukázané písomné rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene, v dôsledku ktorej bolo zrušené miesto - pozícia žalobcu. Vo výpovedi bolo taktiež riadne uvedené, že na základe vykonaných organizačných zmien a zmeny organizačnej štruktúry oddelenia Administratíva sa žalobca stal nadbytočným, pričom bolo uvedené aj zákonné ustanovenie - § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Poukázal na to, že žalobca po rozsiahlom dokazovaní začal namietat' aj rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene, hoci na pojednávaní 3. septembra 2010 výslovne uviedol, že jediný dôvod, pre ktorý považuje výpoveď za neplatnú je to, že nebola prerokovaná pred doručením žalovanému. Z predložených listín, ako aj z výpovede Ing. J. D. z oddelenia ľudských zdrojov u žalovaného mal za preukázané, že žalovaný ako zamestnávateľ rozhodol o organizačnej štruktúre. Nezistil žiadny relevantný dôvod pochybovať o danom rozhodnutí a dospel k záveru, že výpoveď daná žalobcovi z 30. novembra 2009 spĺňa všetky hmotnoprávne podmienky stanovené v § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Uviedol, že žalovaný predložil žalobcovi aj ponuku práce 30. novembra 2009, z ktorej vyplýva, že na základe vykonaných organizačných zmien pred daním výpovede z organizačných dôvodov podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce ponúka jedno z voľných pracovných miest, pričom tieto miesta boli riadne uvedené. Na danej listine je uvedené, že zamestnanec, t.j. žalobca prehlásil, že takéto pozície neprijíma. S poukazom na vykonané dokazovanie mal za nepochybné zistené, že 30. novembra 2009 bola riadne prerokovaná výpoveď daná žalobcovi, ktorá mu bola daná až po tomto prerokovaní. Svedkovia, ktorí tvorili v tom čase výbor ZO, jednoznačne potvrdili, že výpoveď riadne prerokovali 30. novembra 2009 okolo 14:00 hod. Svedkovia Ing. J. D. a Ing. A. J. potvrdili, že výpoveď bola doručovaná žalobcovi 30. novembra 2009 okolo 15:00 hod. po prerokovaní so zástupcami zamestnancov. Svedkovia - zamestnanci žalovaného (aj bývalí) potvrdili iba skutočnosť, že žalobcovi bola daná výpoveď. Tvrdenie, že k tomu došlo pred obedom 30. novembra 2009 neposúdil ako hodnoverné, nakoľko jednak nepotvrdili jednoznačne, že to bolo určite 30. novembra 2009, a taktiež niektorí z nich neboli v ten deň ani v práci, hoci presviedčali súd, že im to v ten deň žalobca oznámil pri obede, čo nie je možné, keďže neboli v práci. Dôkaz - „výtlačok z PC so zobrazením výpovede určenej žalobcovi spolu so záznamom, kedy bol text naposledy upravovaný, nepovažoval

za hodnoverný, keďže do systému v PC sa dá zasiahnúť a zmeniť údaje. Taktiež nebolo vylúčené, že žalovaný použil znenie výpovede pred poslednou zmenou uloženou naposledy v PC. Poukázal tiež na to, že z daného programového okna sa nedá zistiť, kedy bol dokument v takej podobe vytlačený. Dôležitým však je, v akej podobe bola žalobcovi doručovaná, pričom podľa programového okna v PC bola posledná úprava o 14:53 hod. Mal za to, že výpoveď bola prerokovaná vopred so zástupcami zamestnancov a posúdil, že došlo k riadnemu prerokovaniu. Zároveň poukázal, že spôsob prerokovania je vnútornou záležitosťou zamestnancA. S poukazom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že 30. novembra 2009 bola riadne prerokovaná výpoveď daná žalobcovi, ktorá mu bola daná až po tomto prerokovaní. Z týchto dôvodov posúdil výpoveď žalovaného z 30. novembra 2009 ako platnú a návrhu žalobcu nevyhovela. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 10. januára 2013, sp.zn. 8 Co 217/2012 rozsudok okresného súdu v spojení s doplnčacím rozsudkom potvrdil. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 79,58 € k rukám jeho právnej zástupkyne, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Poukázal na ustanovenie § 74 Zákonníka práce v znení do 31. decembra 2010 a zameral sa predovšetkým na preskúmanie rozhodujúcej otázky, a to neprerokovanie výpovede so zástupcami zamestnancov. Mal za to, že rozhodujúce skutočnosti o prerokovaní výpovede potvrdili svedkovia, a to hlavne členovia výboru ZO (R. U., V. M. a T. S.), ďalej táto skutočnosť vyplýva aj z písomného vyjadrenia predsedu ZO na žiadosti žalovaného z 30. novembra 2009 adresovanej ZO OZ KOVO Mobis, ako aj z výpisu z uznesenia výboru ZO z nasledujúceho dňa 1. decembra 2009. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, ak výbor ZO na zasadnutí 30. novembra 2009 rokoval aj o ďalších záležitostiach, nebolo to ohľadom výpovede zamestnancom, a teda aj žalobcovi, ale požiadavky výboru na žalovaného, keď sa totiž vo výpise z uznesenia výboru ZO uvádza tiež „Zároveň žiadame o písomné predloženie, t.j. informovanie odborovej organizácie o skladbe a terajšom stave organizačnej štruktúry, ako aj o dosahu reštrukturalizácie na jednotlivé pracovné pozície a funkcie“. Svedkovia - zamestnanci žalovaného (aj bývalí) potvrdili iba skutočnosť, že žalobcovi bola daná výpoveď. Z ich výpovedí sa nedalo jednoznačne uzavrieť, že v ten deň, keď im žalobca oznámil, že mu bola daná výpoveď, že skutočne v ten deň aj výpoveď bola daná, keď žalobca so žalovaným komunikoval ohľadom skončenia jeho pracovného pomeru už pred jej daním (a to od konca októbra 2009). Navyše uviedol, že niektorí svedkovia, ako sa hodnoverne - evidenciou

o dochádzke – preukázalo, neboli v rozhodnom čase v práci. Napokon ani žalobca nespochybňoval, že výpoveď bola prerokovaná 30. novembra 2009 v poobedňajších hodinách, tvrdil však, že výpoveď mu bola doručovaná v dopoludňajších hodinách, a teda pred jej prerokovaním. Uvedené však žalobca hodnoverne nepreukázal. Z týchto dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa, v spojení s doplniacim rozsudkom, vrátane výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Jeho prípustnosť odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V dovolaní poukazoval na výpovede viacerých svedkov vypočutých v konaní pred súdom prvého stupňa, čím spochybňoval správnosť skutkových zistení súdu prvého stupňa. V tejto súvislosti namietal aj nesprávnosť hodnotenia dôkazov a nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa. Odvolaciemu súdu vytýkal, že nevyhodnotil dôkaz zažurnalizovaný pod č.l. 186 a písomný dôkaz – preklad podpísaný A. B. 22. februára 2010. Ďalej namietal, že odvolací súd z obsahu prvostupňového spisu nedospel k záveru, či predmetná výpoveď bola daná v dopoludňajších alebo popoludňajších hodinách uvedeného dňa. Uviedol, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že súd prvého stupňa aj odvolací súd správne aplikovali zákonné ustanovenia vzťahujúce sa k predmetu sporu. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol, alternatívne zamietol a uplatnil si aj náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchytil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Žalobca v dovolaní výslovne namieta, že 1/ súdy nižšieho stupňa nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, 2/ na základe vykonaných dôkazov dospeli

k nesprávnym skutkovým zisteniam a 3/ nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Z obsahu dovolania žalobcu je zrejmé, že namieta, že sa mu postupom súdov nižšieho stupňa odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovanej neznemožnil uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Prevažná väčšina dovolacích námietok žalobcu sa týka konania pred súdom prvého stupňa a je totožná s jeho odvolacími námietkami uvedenými v odvolaní zo 17. apríla 2012. Dovolateľ, i keď mu bola podľa jeho tvrdenia pre túto časť konania odňatá možnosť konať, mohol však následne uplatniť svoj vplyv na výsledok konania, čo aj urobil. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie, ktoré odvolací súd prejednal a v odôvodnení rozhodnutia sa jeho námietkam podrobne aj venoval.

Dovolací súd poukazuje na to, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O.s.p. Pre tento záver svedčí i ustanovenie 243a ods. 2, veda druhá O.s.p., ktoré upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Z § 132 O.s.p. vyplýva, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz

jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O.s.p.). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Keď najvyšší súd nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení odvolacieho súdu, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Žalobca v závere dovolania namietal aj skutočnosť, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak

zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Dovolací súd ďalej skúmal, či sa v konaní nevyskytla vada v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p., hoci na ňu dovolateľ výslovne nepoukázal, pretože na výskyt takejto vady je povinný prihliadnuť z úradnej povinnosti. Za takú vadu je potrebné považovať nedoručenie vyjadrenia protistrany k opravnému prostriedku druhého účastníka na spätné vyjadrenie stanoviska.

Senát najvyššieho súdu, ktorý koná a rozhoduje v preskúmvanej veci, poukazuje na to, že k danej problematike v minulosti zaujal právne závery vo viacerých rozhodnutiach vydaných do 13. januára 2015 (viď napríklad sp.zn. 3 Cdo 24/2011, 3 Cdo 23/2011, 3 Cdo 129/2011, 3 Cdo 257/2012, 3 Cdo 258/2012), v ktorých opakovane konštatoval nasledovné:

Ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete O.s.p., doručí súd prvého stupňa odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov na vyjadrenie k odvolaniu; iná povinnosť mu z týchto ustanovení nevyplýva. Z Občianskeho súdneho poriadku teda nevyplýva povinnosť odvolacieho súdu predložiť druhému účastníkovi konania spätné na zaujatie stanoviska vyjadrenie druhého účastníka konania k opravnému prostriedku. Súd nie je povinný donekonečna udržiavať stav konfrontácie medzi podaniami účastníkov konania – je iba na jeho posúdení, kde je rozumná hranica takúto konfrontáciu ukončiť (III. ÚS 144/2012, III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012). Pokiaľ má odvolací súd k dispozícii potrebné argumenty, ako aj pri dodržaní dikcie ustanovenia § 209a O.s.p. pristúpi k rozhodnutiu vo veci samej (viď tiež III. ÚS 72/09, IV. ÚS 462/2010, IV. ÚS 19/2012, III. ÚS 296/2011.). Odňatie možnosti pred súdom konať

nezakladá teda sama skutočnosť, že odvolateľovi nebolo predložené vyjadrenie druhej procesnej strany k jeho odvolaniu. Obdobné právne závery boli vyslovené aj v ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu (viď napríklad sp.zn. 5 Cdo 40/2012 a 1 Cdo 17/2011). Iný pohľad na realizáciu práva účastníka oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály (neprestajne sa opakujúci a nikdy nekončiaci) proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania; takýto pohľad by mohol mať až znaky prílišného právneho formalizmu, odporujúceho materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu.

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančínková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa (č.l. 241-254) bolo doručené žalovanému (č.l. 247). Písomné vyjadrenie žalovaného z 30. mája 2012 (č.l. 248) bolo súdu prvého stupňa doručené 30. mája 2012. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie žalovaného bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a žalobcovi mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto vyjadrením. V danom prípade táto možnosť nebola žalobcovi vytvorená, preto mu tým bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Vzhľadom na to, že v konaní bola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať, je jeho dovolanie nielen prípustné (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ale aj opodstatnené (§ 241 ods. 2 písm.

a/ O.s.p.). Najvyšší súd preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. júna 2015

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová